

Sammanfattning från regionstyrelsen den 29 september 2020

För protokoll och tillhörande handlingar till ärendena, se:

<https://meetingsplus.vll.se/committees/regionstyrelsen/mote-2020-09-29>

Motion om stärkt beredskap mot pandemi

Petter Nilsson (SD) föreslår i en motion till regionfullmäktige att man ska besluta om att se över befintliga pandemiplaner samt att viga ytterligare kommunikatörsresurser till bevakning av covid-19. Kommunikation är viktig i arbetet för att undvika en ny infektionscykel av covid-19, skriver man bland annat.

Av motionsyttrandet framgår att Region Västerbotten noga följer händelseutvecklingen samt arbetar intensivt med åtgärder, planer och analyser kring pågående pandemi i covid-19.

Region Västerbotten har en regionövergripande pandemiplan samt lokala pandemiplaner för de tre närsjukvårdsområdena Lycksele, Skellefteå och Umeå. De lokala och mer detaljerade pandemiplanerna sågs över i samband med regionens hantering av covid-19. Den regionövergripande pandemiplanen ska enligt befintlig rutin följas upp under våren 2020.

Kommunikation har från start varit en central funktion i hanteringen. Kommunikationsstaben har arbetat och arbetar intensivt med kommunikationsinsatser internt och externt. De har ställt om sina resurser för att möta det ökade behovet av insatser. Regionens hantering av händelsen kommer att utvärderas. I samband med utvärdering kommer det säkerligen att framkomma olika förbättringsområden som i sin tur föranleder att processer, arbetssätt, planer, riktlinjer med mera ses över och förbättras.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar att motionens anses vara besvarad.

Motion om mentors- och plantskoleprogram för nya chefer i hälso- och sjukvården

Nicklas Sandström (M) föreslår i en motion regionfullmäktige att Region Västerbotten ska inrätta en modell för ett mentorsprogram för nya chefer i hälso- och sjukvården. Detta för att stödja att fler ska vilja pröva på rollen som chef och ledare.

Av motionsyttrandet framgår att Region Västerbotten har en fastställd process för chefsförsörjning för att säkerställa att rätt chefskompetens finns för att nå verksamhetens mål och tillgodose dess behov på kort och lång sikt. Mot bakgrund av redan pågående aktiviteter föreslås att motionens ska avslås.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar att avslå motionen.

Motion om möjligheten att få jobba efter 68 år

Liv Granbom (M) föreslår i en motion till regionfullmäktige att Region Västerbotten tar bort taket för pension och att göra det fritt fram för den anställda att i dialog med sin chef besluta om att få jobba kvar inom regionen.

I yttrandet över motionen framgår att möjligheten för den anställda att i dialog med sin chef besluta om att få jobba kvar inom regionen redan finns och att detta praktiken redan sker. Medarbetare som gått i pension har möjlighet att arbeta kvar på timanställning.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar att avslå motionen.

Motion om att vuxna som befinner sig illegalt i Västerbotten endast ska erbjudas vård som inte kan anstå

Anton Bergström (M) föreslår i en motion till regionfullmäktige att Region Västerbotten ska besluta att återgå Socialstyrelsens riktlinjer kring vård som inte kan anstå, när det gäller vuxna som saknar rätt att uppehålla sig i Sverige.

I motionsyttrandet beskrivs Socialstyrelsens hållning till begreppet "vård som inte kan anstå" och att det är en avvägning som alltid måste avgöras i det enskilda fallet av den behandlande läkaren, tandläkaren eller annan ansvarig vårdpersonal.

Att vad som är "vård som inte kan anstå" får avgöras i det enskilda fallet av den behandlande läkaren eller tandläkaren kan leda till att olika yrkesverksamma inom vården gör olika bedömningar. Detta innebär en risk för ojämlikhet i den vård som ges vilket ett gemensamt regionalt förhållningssätt om vilken vård som ska erbjudas kan minska riskerna för. En tydlighet inom området förenklar därmed för berörda läkare och tandläkare.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar att avslå motionen.

Nationell lösning för högkostnadsskydd – regelverk

Registreringen av patientavgifter i öppenvården görs idag ofta manuellt vilket gör det svårt för både patienter och vårdgivaren att bedöma när högkostnadsskyddet aktiveras.

Inera har fått i uppdrag att ta fram en nationell lösning för att vårdgivare i alla regioner ska kunna dela information. En förutsättning för en kostnadseffektiv e-tjänst är att informationen följer patienten och är tillgänglig oavsett var patienten söker vård. Om samtliga regioner ansluter sig till tjänsten blir det största möjliga effekt för alla: invånare, vårdgivare och huvudmän.

Syftet med projektet är dels att minska öppenvårdens administration av högkostnadsskydd dels att underlätta den ekonomiska sammanställningen mellan regionerna. Det ska gå att se på nationell nivå vad en invånare har betalat.

Genom e-tjänsten för invånare i 1177 Vårdguiden kommer patienten att kunna följa de avgifter hen har betalat inom öppenvården. E-tjänsten ska visa vilka besök som gjorts i öppenvården, hur mycket som är inbetalt för dem, hur mycket som återstår till frikortsnivån, samt hur länge frikortet gäller. Något fysiskt frikort kommer inte att behövas, inte heller vid öppenvårdsbesök i andra regioner.

Regionstyrelsen har beslutat att Region Västerbotten ställer sig bakom Regelverket för tjänsten Högkostnadsskydd. Regiondirektören får i uppdrag att fatta de beslut som behövs för att bidra till det nationella genomförandet.

Mer information lämnas av Henrik Sandberg, jurist, 090-785 73 08

Undersökning om tystnadskultur i Region Västerbotten

Revisorerna har granskat upplevelsen av tystnadskultur i Region Västerbotten hos anställda. Undersökningen grundar sig på en enkätundersökning som gjordes i februari 2020. Av 1582 tillsvidareanställda inom regionen som fått enkäten har ungefär hälften besvarat den.

Granskningen visar att omkring fyra av tio av de svarande inte känner till vad begreppet meddelarfrihet innebär. Hälften av medarbetarna upplever, eller till viss del upplever, att det finns en tystnadskultur på deras arbetsplats. Mot bakgrund av resultatet menar revisorerna att flera medarbetare är osäkra på sin meddelarfrihet.

Revisionen lämnar två rekommendationer till regionstyrelsen:

- Vidta åtgärder för att öka de anställdas kunskaper om meddelarfrihet och meddelarskydd
- Utred varför en stor del av de anställda upplever att de inte fullt ut vågar säga vad de tycker och tänker på grund av rädsla för negativa konsekvenser

Av regionstyrelsens yttrande framgår att regionen har ett antal aktiviteter för att uppmärksamma och utbilda medarbetare i meddelarfrihet samt att en workshop ska genomföras under hösten 2020. Regionstyrelsen ställer sig dock tveksamma till revisorernas slutsats då svarsfrekvensen i undersökningen är låg.

Regionstyrelsen har beslutet att lämna över yttrandet enligt förslag.

Mer information lämnas av Margit Håkansson, utvecklingsdirektör, 090-785 74 48.

Ökad trygghet för visseblåsare

Region Västerbotten har fått möjlighet att yttra sig över remissen Ökad trygghet för visseblåsare. Förslaget innebär i korthet bland annat att den nu gällande visseblåsarlagen ska upphävas och ersättas av en helt ny lag. I den ska antalet skyddade kategorier utökas jämfört med dagens visseblåsarlag.

Utredningen föreslår att verksamheter med fler än 50 anställda ska införa interna rapporteringskanaler och utse oberoende och självständiga personer eller enheter som är behöriga att på arbetsgivarens vägnar ta emot rapporter och följa upp det som rapporteras samt återkoppla till rapporterande person.

Arbetsmiljöverket föreslås utses till tillsynsmyndighet, med vitesmöjlighet, över att kraven i lag om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden efterlevs.

I sitt yttrande instämmer Region Västerbotten instämmer i stort med utredningens förslag och anser det viktigt med en tydlig och gemensam lagstiftning för att skydda visseblåsare från repressalier.

Regionstyrelsen har beslutat att skicka in yttrandet enligt förslag.

Mer information lämnas av Henrik Sandberg, jurist, 090-785 73 08

Jämställdhetsintegrering av beslut

Regionstyrelsen har beslutat att samtliga beslut inom Region Västerbottens förvaltningar ska jämställdhetsintegreras.

Region Västerbotten är en av sex regioner som ingår i Sveriges kommuner och regioner (SKR) satsning på modellregioner för jämställd styrning och ledning. I arbetet ingår att se över i vilken utsträckning jämställdhet beaktas vid beslut i regionens olika delar.

Syftet med att integrera jämställdhetsperspektiv vid beslut är att säkerställa att Region Västerbottens verksamhet bidrar till att kvinnor och män får samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter. Jämställdhetsintegrering som strategi är sedan tidigare beslutad i Region Västerbottens styrande dokument.

I den befintliga mallen för tjänsteskrivelser finns en stödtext som säger att beslutsunderlagen ska jämställdhetsintegreras. En genomgång av ett antal tjänsteskrivelser som legat till grund för beslut fattade i regionstyrelsen visar att ingen av dessa skrivelser innehöll könsuppdelad statistik eller någon typ av beskrivning av konsekvenser för kvinnor och män, pojkar och flickor.

Tjänsteskrivelserna berörde områden som ekonomi, riktade statsbidrag, plan och budget, uppföljning, fastigheter, juridik, smittskytt och kansli. Detta visar på att det krävs ett omtag i frågan och ett beslut som ställer krav på jämställdhetsintegrering av beslutsunderlagen.

Mer information lämnas av Sofia Elwér, strateg folkhälsa, 070-524 83 65.

Finansrapport Region Västerbotten augusti 2020

En likviditets-, portfölj- och skuldsammanställning för Region Västerbotten har upprättats för perioden 2005-08-31–2020-08-31.

Likvida medel per sista augusti uppgick till 524 miljoner kronor till 0 % ränta, exklusive en kredit på 100 miljoner kronor.

Den totala portföljen utvecklades + 1,4 % vilket är -1,7 % mot index som utvecklades + 3,1 % under månaden.

Aktieportföljen utvecklades + 4,7 %, vilket är +0,2 % mot index som gick +4,4 % under månaden. Ränteportföljen utvecklades + 0,2 %, vilket är + 0,3 % jämfört med index som gick + 0,0 % under månaden.

Den alternativa portföljen saknar för närvarande innehav. Portföljen är viktad enligt riktlinjer i finanspolicyn.

Regionens totala lån uppgår per sista augusti till 2 800 miljoner kronor till en genomsnittsränta på 0,33 %.

Regionstyrelsen har beslutat att godkänna finansrapport för Region Västerbotten för perioden 2005-08-31 – 2020-08-31.

Mer information lämnas av Magnus Håkansson, controller, 090-785 10 27.

Förändrad organisatorisk tillhörighet för RF-SISU Västerbotten

RF-SISU Västerbotten har ansökt om förändrad organisatorisk tillhörighet.

I ansökan lyfter man vikten av idrottens betydelse för regionens utveckling och folkhälsa i länet. Idrotten representeras av både besöksnäringen och den ideella sektorn.

RF-SISU Västerbotten ser gärna att Regionstyrelsen och ledningsstaben övertar ansvaret från Kulturutskottet för anslagen till och dialogen med idrotten i Västerbotten.

Regionförvaltningen ser positivt på förslaget då mycket samarbete redan sker mellan Folkhälsoenheten och RF/SISU.

Regionstyrelsen har beslutat att bevilja RF/SISU:s hemställan om förändrad organisatorisk hemvist för regionens dialog med och stöd till idrotten, från Regionala utvecklingsnämnden till Regionstyrelsen.

Medlen förs över från Regionala utvecklingsnämnden till Regionstyrelsen vid årsskiftet 2021/2022.

Mer information lämnas av Maria Falck, enhetschef, 090-785 71 93.

Reglering av undersköterskeyrket, kompetenskrav och övergångsbestämmelse

Region Västerbotten har fått möjlighet att yttra sig över promemorian Reglering av undersköterskeyrket – kompetenskrav och övergångsbestämmelser.

Här finns förslag kring införande av skyddad yrkestitel för undersköterskeyrket. Förslagen skiljer sig delvis skiljer sig från förslagen i betänkandet Stärkt kompetens i vård och omsorg.

Promemoria behandlar nödvändiga ändringar till följd av vård- och omsorgsprogrammet nya utformning. Man föreslår också ändrade övergångsbestämmelser i syfte att åstadkomma ett så ändamålsenligt införande av reglerna om skyddad yrkestitel för undersköterska som möjligt.

Av yttrandet framgår att Region Västerbotten i stort ställer sig bakom vad som föreslås i promemorian. De förändringar som föreslås i utbildningen för undersköterskor kan vara startskottet för en kvalitetshöjning i vården vartefter som personer utbildats i den nya programstrukturen. Men Region Västerbotten kan inte helt ställa sig bakom att utbildningen kvalitetssäkrar yrket i sig självt, för det krävs andra åtgärder.

Regionstyrelsen har beslutat att skicka in yttrandet enligt förslaget.

Mer information lämnas av Ewelina Ogenblad, HR-strateg, 090-785 72 98.

Regionstyrelsens uppsikt över folkhögskolestyrelsen

Regionstyrelsen ska enligt kommunallagen ha uppsikt över övriga nämnder och styrelsers verksamheter. Inom ramen för regionstyrelsens uppsiktsplikt ingår att uppmärksamma brister och i sådana fall ta in ytterligare uppgifter

Några utmaningar och viktiga frågor som folkhögskolestyrelsen lyfter fram i sin rapportering är att verksamhetens lokaler är i behov av upprustning, coronapandemins påverkan på skolans möjligheter till att bedriva utbildningar samt möjligheten till att anpassa utbildningsutbudet till regionens behov.

Regionstyrelsen har beslutat att informationen är delgiven.

Regionstyrelsens uppsikt över samordningsförbunden

Regionstyrelsen ska enligt kommunallagen ha uppsikt över övriga nämnder och styrelsers verksamheter. Inom ramen för regionstyrelsens uppsiktsplikt ingår att uppmärksamma brister och i sådana fall ta in ytterligare uppgifter

De tre samordningsförbunden har redogjort för viktiga händelser, satsningar och utvecklingsområden. Dessutom lämnat över en rapport om ekonomiskt utfall, måluppfyllelse samt redogörelse över verksamheten 2019.

Regionstyrelsen har beslutat att informationen är delgiven.

Mer information och politiska kommentarer

Peter Olofsson (S), ordförande, 070-250 05 41.

Nicklas Sandström (M), 1:e vice ordförande, 070-254 45 15.

LiseLotte Olsson (V), 2:e vice ordförande, 070-357 21 67.